

UOT: 327

**AZƏRBAYCAN VƏ YUNANISTAN ARASINDA TİCARİ-İQTİSADI
MÜNASİBƏTLƏRİN MÖVCUD VƏZİYYƏTİ VƏ İNKİŞAF
PERSPEKTİVLƏRİ**

İlyas HÜSEYNOV*

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur: 12 fevral 2019; çapa qəbul edilmişdir: 4 iyul 2019;
online-da çap edilmişdir: 25 sentyabr 2019

Received: 12 February 2019; accepted: 4 July 2014; published online: 25 September

Açar sözlər: Yunanıstan, ticari-iqtisadi münasibətlər, Avropa İttifaqı, Trans Adriatik Boru
Kəməri, Cənub Qaz Dəhlizi, diplomatiya, enerji təhlükəsizliyi, TAP, Şahdəniz

Giriş

Dünyanın ən qədim sivilizasiyalarından biri kimi Cənub-Şərqi Avropada yerləşən, Avropa Birliyinin və Şimali Atlantika Müqaviləsi Təşkilatının (NATO) üzvü olan Yunanıstanla Azərbaycan arasında ticari-iqtisadi münasibətlərin mövcud vəziyyətinin və inkişaf perspektivlərinin araşdırılması böyük aktualıq kəsb edir. İkitərəfli iqtisadi münasibətlərə təsir edən əsas amillər sırasında enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması əsas yer tutsa da, dövlət başçıların qarşılıqlı səfərləri zamanı digər sahələrin də inkişaf etdirilməsi barədə dəfələrlə vurğulanmışdır. Bununla yanaşı, iki ölkənin iş adamlarının iştirakı ilə biznes forumların keçirilməsi də Azərbaycanla Yunanıstan arasında iqtisadi münasibətlərə və ticarət dövriyyəsinə öz töhfəsini verməkdədir.

**1. İkitərəfli ticari-iqtisadi münasibətlərin inkişafında Azərbaycan xalqının
Ümummilli lideri Heydər Əliyevin rolu**

Yunanıstan lap əvvəldən Azərbaycanın həm siyasi, həm də iqtisadi əhəmiyyətini və gələcəyini müəyyən etmişdir. Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən çox qısa vaxt sonra diplomatik əlaqələrin əsası qoyulmuşdur. Yunanıstan iki ölkəni bir-birinə tanımaq və hər iki xalqı mümkün qədər bir-birinə yaxınlaşdırmaqla dostluq, əminlik və qarşılıqlı inam üçün tədricən və ehtiyatla qəti və sürətli addımlar ataraq Azərbaycanda səfirlik açmışdır.

Azərbaycan və Yunanıstan arasında olan ticari-iqtisadi münasibətlərin inkişafında Heydər Əliyevin böyük xidmətləri olmuşdur. Yunanıstanın yerləşdiyi geosiyasi arealın önəmli dərindən bilən Heydər Əliyev Avropa Birliyinin üzvü kimi bu ölkənin dəstəyinə və iqtisadi-ticari münasibətlərdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa böyük ümidlərlə yanaşmışdır.

2003-cü il 18 iyun tarixində Ulu öndər Prezident sarayında Yunanıstanın Xarici İşlər nazirinin müavini İoannis Maqriotisi qəbul etmişdir. Görüşdə nazir müavini bildirmişdir. “TASIS proqramı çərçivəsində gözəl işlər görülmüş, proqram praktiki olaraq Azərbaycan reallıqlarına, tələblərinə uyğun modernləşdirilmişdir. Artıq Azərbaycanla Avropa Birliyi nümayəndələri arasında energetika məsələlərinə dair dialoq başlamışdır. Böyük məmnuniyyətlə demək istəyirəm ki, sizin qaz sənayesi sahəsindəki mütəxəssisləriniz bizim ölkəyə səfər edəblər və çox faydalı fikir mübadiləsi aparılmışdır. Bilirəm ki, enerji daşıyıcıları hasilatı Azərbaycan üçün, Avropa Birliyi üçün çox vacib sahədir. Deyə bilərəm ki, biz bu sahədə əlaqələrin yaradılmasında yeni bir mərhələ açırıq” (6, s. 123).

* doktorant, Bakı Slavyan Universiteti
e-mail: ilyasdiplomat@gmail.com

Görüşdə Azərbaycan iqtisadiyyatının əsas hərəkətverici qüvvəsi rolunu oynayan Xəzərin karbohidrogen ehtiyatlarının işlənilməsi və nəqli məsələləri də müzakirə olunmuşdur. Heydər Əliyev bildirmişdir: “Neft və qaz sahəsində əməkdaşlığın çox böyük perspektivləri var. Biz bu sahədə fəal iş görmək üçün çalışırıq. Lazımdır ki, Avropa Birliyi, xüsusən Yunanıstan bu məsələdə sona qədər eyni mövqedə olsun” (6, s. 125).

2. Azərbaycan və Yunanıstan arasında ticari-iqtisadi münasibətlərin inkişaf dinamikası

Hər iki ölkə hazırda siyasi və iqtisadi sahələrdə sıx münasibətlərə malikdir. Son illərdə möhkəm təməllər üzərində dayanan Azərbaycan-Yunanıstan əlaqələri ikitərəfli münasibətlər çərçivəsindən kənara çıxaraq, Avropa regionunu əhatə edən böyük əməkdaşlıq mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Azərbaycan-Yunanıstan münasibətlərinin strateji tərəfdaşlığa doğru genişlənməsi üçün münbit şərait yaranmışdır. Tərəflər əməkdaşlığın çox geniş olan komponentləri üzrə razılığa əldə etməklə, uzunmüddətli münasibətlərin möhkəmlənməsinə dərin əsaslar yaratmışlar.

Yunanıstan Respublikası Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini 1991-ci dekabrın 31-də tanımışdır. Ölkələr arasında diplomatik münasibətlər 1992-ci il aprelin 2-də qurulmuşdur. Yunanıstan Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyi 1993-cü ilin mayın 27-dən fəaliyyət göstərir. Azərbaycan Respublikasının Yunanıstan Respublikasındakı səfirliyi 2004-cü ilin aprelin 16-da açılmışdır (10).

Müstəqilliyimizin ilk illərindən bu günə qədər hər iki dövlətin başçılarının qarşılıqlı səfərləri baş tutmuş, parlamentlərarası dostluq qrupunun sədrlərinin görüşləri keçirilmiş, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin qarşılıqlı rəsmi və işgüzar səfərləri olmuşdur. Bütün görüşlərdə aparılmış danışıqların nəticəsi kimi imzalanan sənədlər, işgüzar dairələrin bir-birini tanıması və ticari-iqtisadi münasibətlərin yaradılması ilə bağlı mü-təmadi olaraq biznes forumların keçirilməsi hər iki ölkənin iqtisadiyyatına öz müsbət təsirinə göstərmişdir.

2004-cü ilin 20-22 iyun tarixlərində Yunanıstan Respublikasının Prezidenti Konstantinos Stefanopulosun Azərbaycana rəsmi səfəri iki ölkə arasında olan münasibətlərdə müsbət rol oynamış və bu səfərin ticari-iqtisadi münasibətlərə böyük təsiri olmuşdur. Səfər çərçivəsində Azərbaycan və Yunanıstan iş adamlarının iştirakı ilə Birinci Azərbaycan-Yunanıstan Biznes Forumu keçirilmiş və Konstantinos Stefanopulosu böyük tərkibdə yunanıstanlı biznesmenlər müşayiət etmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, Bakıya gələn iş adamları cənab Konstantinos Stefanopulosun prezidentliyi dövründə ölkə xaricinə səfər edən ən böyük nümayəndə heyəti olmuşdur.

Yunanıstan Respublikasının Prezidenti Konstantinos Stefanopulos öz çıxışında ölkələr arasında olan iqtisadi münasibətlərə toxunaraq, Birinci Azərbaycan-Yunanıstan Biznes Forumunun nəticələrindən böyük gözləntilərin olduğunu bildirmişdir: “İqtisadi sahədə əlaqələrimiz sürətlə inkişaf edir. Biz Yunanıstan iş adamlarının Azərbaycana böyük marağını görürük, hiss edirik. Bu gün Azərbaycanda keçirilən biznes forum bunun əyani sübutudur. Azərbaycanda bizneslə məşğul olmaq üçün çox gözəl şərait vardır. Çox gözəl sərmayə mühiti vardır. Biz əminik ki, Yunanıstan şirkətləri Azərbaycanda daha fəal işləyəcəklər, birgə layihələr həyata keçiriləcəkdir. Enerji sektorunda aparılan işlər deməyə əsas verir ki, Azərbaycanla Yunanıstan arasında bu istiqamətdə əlaqələr daha da güclənəcəkdir. Azərbaycanda həyata keçirilən böyük neft-qaz layihələri Yunanıstan tərəfini də maraqlandırır və aparılan danışıqlar nəticəsində ümid edirəm ki, Azərbaycan və Yunanıstan bu sahədə çox səmərəli əməkdaşlıq edəcəkdir” (3, s. 3).

Səfər zamanı Azərbaycan İqtisad Universitetinə təşrif buyuran Konstantinos Stefanopulos ilk əcnəbi prezident kimi universitetin tarixinə düşmüşdür. Konstantinos Stefa-

nopulosun tələbələrlə görüş zamanı Yunanıstanın Xarici İşlər nazirinin müavini Yevripidis Stilianidis Bakıda keçirilmiş biznes forumun nəticələri barədə bildirmişdir ki, biznes forumda 100-ə yaxın yunan və 200-dək azərbaycanlı iş adamı iştirak etmiş və bu tədbirin nəticəsi olaraq qeyri-neft sektorunu əhatə edən 7 memorandum imzalanmış və 3-4 sənəd də imzalanacaqdır (2, s. 3).

İkitərəfli ticari-iqtisadi münasibətlərdə neft və qaz sektoru əsas prioritet təşkil edir. 2009-cu il 16-17 fevral tarixlərində Yunanıstanda ilk dəfə dövlət səfərində olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycanın regiondakı rolunu diqqətə çatdırmış, ticari-iqtisadi münasibətlərdə neft və qaz sahəsi ilə yanaşı, alternativ enerji, turizm, gəmiqayırma, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə əməkdaşlığın vacibliyini vurğulamışdır. Səfər zamanı “İşgüzar əməkdaşlığın imkanları” mövzusunda Azərbaycan-Yunanıstan Biznes Forumu da keçirilmişdir. Azərbaycan Prezidentinin beynəlxalq aləmdəki nüfuzundan, Azərbaycan-Yunanıstan əməkdaşlığının inkişafından narahatlıqlarını gizlədə bilməyən Afinadakı bir qrup erməni forumun keçirildiyi binanın qarşısında ucuz şou yaratsalar da, 5-10 erməninin bu hərəkəti, təbii ki, küçədən keçən insanların diqqətini cəlb etməmişdir.

Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında Azərbaycanın xüsusi rolunun olduğunu bildirən Yunanıstan Respublikasının Prezidenti Karolos Papulyas bildirmişdir: “Xüsusi əhəmiyyət kəsb edən enerji sahəsində, Yunanıstan Azərbaycanı Türkiyə və Yunanıstan vasitəsilə İtaliya ilə birləşdirəcək təbii qaz boru kəmərinin çəkilməsi sahəsində ölkələrimiz arasında əməkdaşlığı səmimiyyətlə arzulayır” (4, s. 1).

Yunanıstan Respublikasının Prezidenti Karolos Papulyasın 2011-ci il 5-6 aprel tarixlərində Azərbaycana dövlət səfəri zamanı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif istiqamətlərini diqqətə çatdırmış və genişspektrli işlərin aparılmasının zəruri olduğunu vurğulamışdır: “Biz qədim tarixə və mədəniyyətə malik olan Yunanıstan ilə əlaqələrimizin inkişafına xüsusi əhəmiyyət veririk. Azərbaycan və Yunanıstan arasında turizm, bərpa olunan enerji, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı üçün geniş perspektivlər mövcuddur. Ölkələrimiz arasında, həmçinin fəvqəladə hallar, ətraf mühitin mühafizəsi, dəniz nəqliyyatı kimi sahələrdə də əməkdaşlıq imkanları vardır” (1, s. 3). Səfər zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Yunanıstan Prezidenti Karolos Papulyasın iştirakı ilə IV Azərbaycan-Yunanıstan Biznes Forumu keçirilmiş, hər iki ölkədən kənd təsərrüfatı və qida sənayesi, səhiyyə və əczaçılıq, enerji, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, maliyyə, logistika, tikinti və digər sahələrdə fəaliyyət göstərən 250-dək iş adamı iştirak etmişdir.

2014-cü il 16-17 iyun tarixlərində Yunanıstan Respublikasına dövlət səfəri zamanı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ikitərəfli münasibətlərin əsas tərkib hissəsi olan enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı fikirləri səsləndirmiş və həyata keçirilən layihələrin önəmini vurğulamışdır. “Əlaqələrimizin mühüm hissəsi enerji təhlükəsizliyi ilə bağlıdır. Burada Yunanıstan-Azərbaycan əlaqələri strateji əhəmiyyət daşıyır. TAP layihəsi nəinki enerji təhlükəsizliyi layihəsidir, eyni zamanda, iki ölkə arasındakı dostluq əlaqələrini daha da yüksək pilləyə qaldıracaqdır. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə icra edilən “Şahdəniz”, TANAP və TAP hazırda Avropanın ən böyük infrastruktur layihələridir. Bu layihələrin icrası nəticəsində bundan sonra onilliklər ərzində Azərbaycan Avropa bazarına öz təbii qazını ixrac edəcəkdir” (5, s. 3).

“Qarşılıqlı ticari və iqtisadi əlaqələrimizdəki müvəqqəti irəliləyiş və geriləmələrə baxmayaraq, ölkələrimiz arasındakı ticarətin həcmi 25 illik bir müddət üçün qənaətbəxş deyildir və ölkələrin sahib olduqları potensialla müqayisə belə edilə bilməz. Azərbaycanın Yunanıstana ixrac etdiyi məhsulların böyük bir hissəsini neft təşkil edir. Həmin neftin xeyli hissəsi emal olunaraq nəqliyyat vasitələri üçün yanacaq və sürtkü məhsulları şəkl-

lində geri qayıdır. Digər tərəfdən mərmər, alüminium, sement, lift, havalandırma sistemləri kimi yüksək keyfiyyətli yunan tikinti məhsulları, zeytun, zeytun yağları, konservləşdirilmiş meyvələr kimi dünyada məşhur olan kənd təsərrüfatı məhsulları, eləcə də dərmanlar və mükəmməl əl işi olan xəz-dəri geyimləri, bundan əlavə, ölkəyə üçüncü ölkə vasitəsilə daxil olan xeyli sayda yunan məhsulları artıq Azərbaycan bazarında öz yerini tutmuşdur. 2014-cü il üçün yunan məhsullarının idxalının nəzərəçarpan 12-17%-lik artımına baxmayaraq, mövcud rəqəmlər hələ də kiçikdir və əhəmiyyətli inkişaf üçün hələ də boşluqlar qalmaqdadır. Belə ki, Azərbaycan müvafiq qaydada inkişaf etdirilməyə ehtiyac duyulan geniş potensiala malikdir” (7, s. 320). Bu sözləri fəaliyyət dövrü 2017-ci ildə başa çatmış Yunanıstan Respublikasının Azərbaycan Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Dimitrios Tsounqas bildirmişdir. Eyni zamanda, səfir iqtisadi münasibətlərin hazırkı vəziyyəti ilə bağlı öz müsahibəsində bildirmişdir: “Biz anlayırıq və bilirik ki, iki ölkə arasında əməkdaşlıq potensialı böyükdür. Biz Yunanıstan istehsalı olan müxtəlif çeşidli məhsulları Azərbaycanda, Azərbaycan istehsalı olan məhsulları isə Yunanıstanda görmək istəyirik” (8).

Cədvəl 1. Azərbaycan və Yunanıstan arasında ticarət əlaqələri, 2010-2018-ci illər (min ABŞ dolları ilə)

İl	İdxal	İxrac	Ticarət dövriyyəsi
2010	12075,9	255012,6	267088,5
2011	8863,6	208123,8	216987,4
2012	15204,5	833834,5	849039,0
2013	4780,1	810325,4	815105,5
2014	62789,7	255988,3	318778,0
2015	16175,5	145748,3	161923,8
2016	15316,0	201377,2	216693,2
2017	12135,8	159548,2	171684,0
2018	9490,4	161147,1	170637,5

Mənbə: (9)

Nəticə

Azərbaycan üçün Afrikanın, Avropanın və Asiyanın kəsişmə nöqtəsində yerləşən Yunanıstanla siyasi, iqtisadi və humanitar sahədə münasibətlərin qurulması çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Eyni zamanda, öz enerji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün böyük karbohidrogen ehtiyatlarına və əhəmiyyətli geosiyasi mövqeyə malik olan Azərbaycanla siyasi və iqtisadi münasibətlərin qurulmasında Yunanıstanın maraqlarına daxildir. Yunanıstan Avropa Birliyinin Azərbaycanla əlaqələrini gücləndirməklə bağlı bütün təşəbbüslərini dəstəkləyir. Hər iki tərəf biznes dairələri arasında əlaqələrin genişləndirilməsində maraqlıdır. Cənub Qaz Dəhlizinin tərkib hissəsi olan TAP layihəsinin işə düşməsi Azərbaycanla Yunanıstan arasında ticari-iqtisadi münasibətlərə müsbət təsir göstərəcəkdir.

ƏDƏBİYYAT

1. Ali qonağın şərəfinə // Azərbaycan qəz., № 71 (5761), 6 aprel 2011-ci il.
2. Azərbaycan İqtisad Universitetində görüş // Azərbaycan qəz., № 144 (3759), 23 iyun 2004-cü il.
3. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Yunanıstan Prezidenti Konstantinos Stefanopulo-sun birgə mətbuat konfransı // Azərbaycan qəz., № 143 (3758), 22 iyun 2004-cü il.
4. Azərbaycan Prezidentinin və xanımının şərəfinə ziyafət // Azərbaycan qəz., № 38 (5142), 18 fevral 2009-cu il.
5. Azərbaycan və Yunanıstan prezidentləri mətbuata bəyanatlarla çıxış etmişlər // Azərbaycan qəz., № 127 (6693), 18 iyun 2014-cü il.
6. Əliyev Heydər. Müstəqilliyimiz əbədidir. 45-ci kitab (2003 may - 2003 dekabr). Bakı: Azər-nəşr, 2013, 392 s.
7. Müstəqil Azərbaycanın 25 ili səfirlərin gözü ilə / məqalələr toplusu / Bakı: "BEST-TMS" MMC, 2016, 645 s.

İnternet materialları:

8. "Azərbaycanda olmaqdan böyük zövq alıram" – Yunanıstan səfiri (Müsahibə) // <https://www.aznews.az/news/siyaset/134209.html>
9. Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələri / Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən hazırlanmış statistik məcmuələr 2010-2018 – <https://www.stat.gov.az/source/trade/>
10. Azerbaijan – The Hellenic Republic relations, Brief information on diplomatic relations // http://www.mfa.gov.az/files/file/Azerbaijan_-_Greece_relations_14.08.2014.pdf

Abstract

Ilyas Huseynov

Current state and prospects of trade and economic relations between Azerbaijan and Greece

This article analyzes the current state and prospects of trade and economic relations between Azerbaijan and Greece, as well as the dynamics of development of trade and economic relations between the two countries after the proclamation of state independence of Azerbaijan. The great merits of the national leader of Azerbaijan Heydar Aliyev in establishing trade and economic relations between the two countries are explored, the results of state visits of President of the Republic of Azerbaijan İlham Aliyev to Greece (2009, 2014), which played an important role in expanding bilateral trade and economic relations, are described in detail. Particular attention is paid to the fact that business forums between the countries have a positive impact on economic relations and trade turnover. In the article, information on imports, exports and general turnover in trade and economic relations between Azerbaijan and Greece for 2010-2018 is expressed in official figures. In recent years, a new stage of trade and economic cooperation between Azerbaijan and Greece has begun, and the energy sector is a key priority in bilateral trade and economic relations. In this regard, it should be noted that the choice of the TAP project, which will transport natural gas to Europe through Greece, will open up broad opportunities for cooperation in other sectors of the economy. Both sides are interested in developing cooperation in the auxiliary areas of energy sector, tourism, food industry, agriculture, construction, information technology, alternative energy sources and other areas. The bulk of trade turnover between two countries constitutes export of crude oil and natural gas from Azerbaijan. Main goods exported from Greece to Azerbaijan are paper products, pharmaceuticals, pipes, aluminum profiles and furs. Cooperation in the energy sector serves as a driving force for bilateral trade and economic relations and creates tremendous opportunities for cooperation in the above-mentioned areas. Mutual visits on official and business level, economic forums, exhibitions and other types of events are regularly organized to explore the possibilities of bilateral cooperation opportunities in the non-oil sector. Greek-Azerbaijani Trade Chamber established in 2012 positively contributes to development of bilateral economic and trade relations and promotes direct contacts between the business circles of both countries. Greek-Azerbaijani Friendship and Cooperation Association established in June 2013 with headquarters in Thessaloniki serves for promotion of scientific, cultural and business cooperation based on mutual interest

with particular focus to Northern Greece. Transportation of natural gas via the Trans-Adriatic gas pipeline from the Azerbaijani sector of the Caspian Sea to European markets through Greece will contribute to the growth and strengthening of the national economies of both countries and will play an important role in ensuring the energy security of the European Union.

Keywords: *Greece, trade and economic relations, European Union, Trans Adriatic Pipeline, Southern Gas Corridor, diplomacy, energy security, TAP, Shah Deniz*

Резюме

Ильяс Гусейнов

*Текущее состояние и перспективы торгово-экономических отношений между
Азербайджаном и Грецией*

В данной статье анализируется современное состояние и перспективы торгово-экономических отношений между Азербайджаном и Грецией, а также динамика развития торгово-экономических отношений между двумя странами после провозглашения государственной независимости Азербайджана. Исследуется великие заслуги общенационального лидера Азербайджана Гейдара Алиева в установлении торгово-экономических связей между двумя странами, подробно описывается результаты государственных визитов Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева в Грецию (2009, 2014), которые сыграли важную роль в расширении двусторонних торгово-экономических связей. Особое внимание уделяется тому, что деловые форумы между странами положительно влияют на экономические отношения и товарооборот. В статье информация об импорте, экспорте и общем товарообороте в торгово-экономических отношениях между Азербайджаном и Грецией за 2010-2018 годы выражена в официальных цифрах. В последние годы начался новый этап торгово-экономического сотрудничества между Азербайджаном и Грецией, и энергетический сектор является ключевым приоритетом в двусторонних торгово-экономических отношениях. В этой связи нужно отметить, что выбор проекта ТАР, который будет транспортировать природный газ в Европу через Грецию, откроет широкие возможности для сотрудничества в других сферах экономики. Обе стороны заинтересованы в развитии сотрудничества во вспомогательных сферах энергетики, сельского хозяйства, пищевой промышленности, строительства, туризма, информационных технологий, альтернативных источников энергии и других областях. Основную часть товарооборота между двумя странами составляет экспорт сырой нефти и природного газа из Азербайджана. Основными товарами, экспортируемыми из Греции в Азербайджан, являются бумажная продукция, фармацевтика, трубы, алюминиевые профили и меха. Сотрудничество в энергетической сфере служит локомотивом двусторонних торгово-экономических отношений и создает огромные возможности для сотрудничества в вышеупомянутых областях. Регулярно организуются взаимные визиты на официальном и деловом уровне, экономические форумы, выставки и другие виды мероприятий, чтобы изучить возможности двустороннего сотрудничества в ненефтяном секторе. Греко-азербайджанская торговая палата, созданная в 2012 году, вносит позитивный вклад в развитие двустороннего торгово-экономического сотрудничества и способствует прямым контактам между деловыми кругами обеих стран. Греко-азербайджанская ассоциация дружбы и сотрудничества, созданная в июне 2013 года со штаб-квартирой в Салониках, содействует развитию научного, культурного и делового сотрудничества на основе взаимного интереса с особым акцентом на Северную Грецию. Транспортировка природного газа по Трансадриатическому газопроводу из азербайджанского сектора Каспийского моря на европейские рынки через Грецию будет способствовать росту и укреплению национальных экономик обеих стран и будет играть важную роль в обеспечении энергетической безопасности Европейского Союза.

Ключевые слова: *Греция, торгово-экономические отношения, Европейский Союз, Трансадриатический трубопровод, Южный газовый коридор, дипломатия, энергетическая безопасность, ТАП, Шах-Дениз*

Redaksiya heyətinin üzvü s.e.d., prof. Məmmədov Hikmət Baba oğlunun rəyi əsasında çapa məsləhət görülmüşdür.